

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника

16 сот.

На провінції

20 сот.

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3).

Виходить щодня
крім понеділка

Умови передплати у Львові:

На рік	44— К.
„ півроку	22— „
„ чвертьроку	12— „
„ місяць	4— „

В краю і державі:

На рік	56— К.
„ півроку	28— „
„ чвертьроку	15— „
„ місяць	5— „

За границю:

В Німеччині	56 мар.
В Америці	26 док.
В інших державах	84 фр.

Ціна оголошень:

Стрічка двошпальтова або її місце 60 с. в надісланім 1 К. в оповістках 1-50 К. в редакційній частині перед або по козінках 2 К. Неврольогія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошення на суботу і неділю подвійно. Постійні оголошення на особні умови.

Не складаймо рук!

Наша суспільність політично ще дуже молода і як кожна молода суспільність руководить ся в політиці більше почуваннями як політичним рахунком. Тому попадає вона рівно легко в апатію та резигнацію як також в одушевлене та самовдоволене-благоденствіє.

Коли 5. листопада 1916. впала на нас заповідь вилучення Галичини в користь польської політики, як тоді заховувал ся наш загаль?

Ого замість демонструвати проти сего удару, замість протестувати тисячами депеш, українська суспільність попала в апатію і резигнацію та прибіта мовчала.

Замість енергічної акції оборонної цілий край залягла пригноблена мовчанка. Подібно в сути річі, хоч у відворотнім напрямі, заховує ся наша суспільність тепер. Створене української держави та визначене її західних границь згідно з етнографічною межею Українців у Холмщині й Підляшю викликало в нашій суспільності небувале одушевлене, котре по першій вибуху зачинає перемінити ся в самовдоволене благоденствоване.

Чи не характеристична то була напись на одній з таблиць в однім містечку на Поділю в дні 3 марта, коли вона звучала: **Покоряйте ся, бо з нами Бог і Німці!** Чи не є сей виклик типовим для теперішнього психологічного настрою нашої суспільності?

Пересічний галицький Українець розпливає ся в радіснім національнім безробіттю, склавши шасливо руки, бо за него в його простодушний уяві працюють... Бог і Німці.

Дуже боїмо ся, щоби отсе радісне благоденствоване й святочне національне безробітє не перемінити ся скоро в гірке розчароване а за тим знов в апатію. Вправді Господь Бог допоміг нам досягти української держави і вправді Німці тепер „з нами“, але різні знаки на політичнім небозводі кажуть нам заключаєти, що з нашою справою в загальі, а з Холмщиною й Галичиною, не так то світло справа стоїть, як нашому загалови здаєть ся. — Що Холмщина zagrożена і то дуже поважно, се повинно бути ясно вже з того, що принесла за віденськими й берлінськими жерелами укр. преса.

Вісти, які безпосередно доходять до нас з Холмщини, велять нам з великим недовірем глядіти на цілу справу ревізії українсько польської границі. — Довідуємо ся, що там в повітах томашівським, грубешівським, білгорайським, замостейським, холмським і красноставським, т. є. в тій часті Холмщини, що підлягає австрійському генерал-губернаторству в Любліні, аж тепер зачала ся завзята польонізація всего краю, між иншим, що там саме тепер переводить ся парцеляцію великої посілости, на котрій осаджуєть ся Мазурів з Королівства, які при евентуальнім плебісциті мають переважити на річ Польщі. Так само наша доля в Галичині зависить від того, що дієть ся на закордонній Україні. Не треба — думаємо — аж дуже великої політичної здогадливости, щоби зміркувати, що німецько-австрійська інтервенція на Україні ослаблює нашу позицію в Галичині.

Тому нашого положеня не треба оцінювати так оптимістично, як се робить наш

загал, спускаючи ся добродушно на Бога і Німців.

А тимчасом польська сторона не дримає. Організація Поляків у східній Галичині йде цілою силою пари. В Холмщині напружене польонізаторської акції дійшло до найвисшого степеня.

Польська преса держить свою суспільність постійно у найвисшім напруженю. Польські політики роблять з усею силою і з успіхом у Відні, в Берліні та Будапешті. Польський єпископат запелював до самого папи, а за границями осередних держав працюють польські бюра над витворенем опінії, що Поляків покривджено.

І на цілій лінії замітним є зворот в користь польських апетитів на нашу землю — тим більше, що хвилеві дезорганізація на Україні ослабила позицію України.

Все те мусть українська суспільність мати постійно перед очима та не складати рук у шасливім упованю на Бога і Німців. А то як задрімаємо, то Бог і Німець готові звернути ся проти нас та зготовити нам гіркі розчарованя. Говоримо тут головно про українську суспільність у Галичині, бо серед укр. суспільности в укр. державі вже лунають сильні гоноси остороги та критичного відношеня до надто оптимістичної оцінки положеня.

Прикметою зрілої суспільности повинна бути тверда постійність зорганізованої пляново акції. Перш усього мусть бути акція, рух, бо хто дримає — все одно в апатії чи радіснім захопленю — той програє. А по друге отсе акція повинна бути не хвилевою, не лише маніфестаційною, але постійною, пляново зорганізованою, одертою о постійні і добре зорганізовані комітети повітові та місцеві. Сю організацію треба сейчас перевести і ся організація повинна — не чекаючи на зазив аж зі Львова — реагувати на все, що діє ся в політиці, устроювати збори, віча, наради, висилати заяви, депеші і т. д.

В кождім повіті належить відчинити канцелярію поради правної, що рівночасно була би канцелярією організації.

На сій політичній організації не можна обмежатись. Сейчас треба відновити всі читальні, Соколи, Січи, райфайзенки і т. п. та втягнути в їх ряди всю масу народа, особливо жіноцтво. Де були наші приватні школи треба їх відновити — де можна, нові закладати. Фонди найдуть ся на се, бо гроша тепер у на роду є доволі. Лиш треба праці, а нарід кине і дуже великі суми на неї.

Не можна знати, як ще обернуть ся події — в нашу користь чи проти нас. Тому кінчаючи, ще раз кличемо: **Не складайте рук!** Організуйте могучі, карні і непохитні, національні кадри! Викликайте нові сили з нутра народньої маси! Творіть сїть національних інституцій і держить народну масу в постійнім заінтересованю народними справами, аби вони були готові кождої хвилі поперти наше діло.

А протиділати нашим противникам у Відні, Берліні і Римі — се вже річ наших політичних і церковних керманичів, які також мусять сповнити те, що до них належить.

Україна на європейським політичнім овиді.

Під наголовком „Народина української держави“ пише в „Україна“ професор А. Вольмар, повновласник литовської національної ради в Росії, член української мирової делегації, що слідує:

По трох роках найтяжшої війни, яку колинебудь бачив світ, яка розбила спосеня російської держави, в найтяжших внутрішних боротьбах, що загрожують цілий світ, прийшла до життя Українська Народня Република. Вона стоїть перед великанською задачею: сконсолідувати молоду державу, розв'язати тяжкі соціальні питання, піднести поруйноване народне господарство, оживити народну культурну працю і т. д. і т. д.

Політичні відносини при її народинах були так у Росії, як і в цілім світі незвичайно корисні. Як лиш Українська Центральна Рада проголосила републику, признала її Англія і Франція. Тепер, тому що Україна заключила з почвірним союзом мир, є провідні держави антанті, здаєть ся, хотять відкликати свое признание.

Беручи ту пробу зі становища міжнародного закона, то вона не видержить критики. О скільки Україна схотіла би лишити ся в російс. союзній державі як федеративна частина, то вона не потребувала би признаня інших держав, бо тоді ходило би лише о зміну конструкції в нутрі тої самої держави.

Признание є лише тоді потрібне, коли повстає нова держава, що хоче виступити як самостійна.

Українську Народню Републику признав почвірний союз підчас мирових переговорів. Навіть коли би мир не прийшов був до заключеня, то факт признаня осередними державами ніяк не міг би стратити свого значіня.

В тім случаю мала би Україна права воюючої держави. Я не знаю, чи де в історії є такий другий случай, щоби новоутворена держава так скоро була всесторонно признана.

Національно-господарські можливости теперішньої републики є незвичайно надійні. Україна продукує прецінь те, чого тепер підчас війни є і довго ще по закінченю війни цілий світ найбільш потребувати ме: — збіже. Саме через се добрі взаємини з новою державою є всіми дуже бажані. Про інші богатства краю не потребуєть ся говорити. Я сказав — „національно-господарські можливости“, бо ті, щоби стати дійсністю, ще багато потребують.

Не лише в християнській науці є дідичні гріхи, але також в історії. Уже перед своїми народинами була Українська Република таким обтяжена. Уже висше натякнув я, перед якими великанськими задачами стоїть нова держава. Всі ті задачі одідичила вона по старій державі.

Та спадщина є так велика, що вона прямо може стати ся погубною для Републики. Але про се я не хочу тепер говорити. Сподіємо ся, що великий час зродить великих державних мужів на Україні, які новозбудований державний корабель заведуть з бурливого моря вій-

ни, яку проводять напіраючі хвилі анархії, до тихої і певної пристані мира так зовнішнього як і внутрішнього.

Україна-Німеччина-Литва.

Під таким заголовком містить „Україна“ число 1, з дня 7-го марта сего року погляди д. Олександра Северюка на українську політику:

Німецько-український мир — сказав д. Северюк — буде, здається, початком політичних і господарських вземин між Німеччиною й Україною. Оба народи є однаково на себе здані. Тому є лише природною річю, коли ті взаємини змінять ся на приятну спільність заступництва однакових інтересів. До сього потрібно в першій мірі близького познання і взаємного розуміння. Кожду можливість, яка до сього надавала би ся, ми все повитаємо як найсердечнійше. Намір видизництва „Das Neue Litauen“, видавати окремі українські числа, стрічаєть ся у нас з широкими симпатіями. — Від віків є Україна й Литва звязані однаковою судьбою, оба народи мали поборювати спільних ворогів і оба мають ще перед собою усунення сильних зовнішніх ворожих виступів. Мусіть же ще багато зробити, щоби вложити важні житєві інтереси України німецькому загалові, щоби знайти зрозуміле, якого потребує наш нарід.

Ми пережили занадто багато тяжкого, щоб обмежити ся до голих проявів симпатій.

Посередництво українських бажань і українських поглядів, яке уможливить правдиве взаємне попірає України й Німеччини, являєть ся мені тепер тим улєкшене, що заприятна Литва з однакового інтересу, як наш, тепер помагати ме інформувати німецький загал про східну Європу і наші краї.

Бої з бандами на Україні.

ВІДЕНЬ, 16. марта. (Ткб.). З воєнної пресої кватири доносять: Після донесень, які приходять з нашого східного фронту, вештають ся по обох бокх великої комунікаційної лінії на Україні большевицькі банди, котрі рабують і нищать українське сільське населення, а передовсім німецьких кольтоністів.

Заняте Одеси.

ВІДЕНЬ, 16. марта. (Ткб.). З воєнної пресої кватири доносить про заняте Одеси ось що: Як вже згадувало звітване з 14. марта, окружено Одесу з двох боків, із заходу надійшли два німецькі куріні, з півночі часть австро-угорської дивізії пільного маршалка Есера під командою ген. Цайдлера. Німецькі куріні прибули до міста автомобілями перед полуднем. Вони зустріли на передмістї Молдаванка большевицькі банди, з якими зведено кілька годинну борбу. Між тим надїхав імпровізованим панцирним поїздом 30. пробоевий курінь, як передна сторожа бригади Цайдлера.

Вже пів до третьої пополудни пробили собі наші відділи дорогу до середини міста. Занято дворець і пристань, де ще на коротко перед тим було 15 тяжких боевих кораблів російської чорноморської флотї. Над вечером всі важнійші точки Одеси були вже сильно в наших руках. Генерал Цайдлер обняв команду над пристанню. Службу безпечности установлено в порозуміню з місцевою радою і київським правительством.

Дивізія пільн. марш. Есера почала свій похід з областей Підволочиск. По дорозі мусїла звести кілька боїв з сильними большевицькими бандами, які намагались недопустити наших зійськ до Одеси. Помимо тих перепон і помимо знищення залізничного тору відбула дивізія дорогу від Підволочиск до Одеси, понад 500 кілометрів, в 12 днях.

Війська пільн. марш. Бем-Ермолього відбували в нагальних маршах більше як 40 кілометрів денно і зводили численні бої. Австрійська портова команда в Одесї приготує, що треба, до негайного перевозу збіжа з України морським шляхом.

Українські маніфестації.

День 3. марта в краю!

Чернівці.

З огляду на се, що майже ціла Буковина знаходить ся в вузкій воєнній області (крім двох повітів), тутешнє українське населення мимо свого найгорячийшого бажання не було в силі відсвяткувати свята мира і української державности разом із цілою австрійською Україною дня 3. марта с. р.

Та не трагича надїя, що і Буковина незабаром перестане бути безпосереднім тереном війни, постановив „Центральний комітет для відсвяткованя Воскресеня України“ урядити по всіх повітах і судових округах свята з торжественними богослуженнями, маніфестаціями, рефератами та концертами в день 12. мая 1918.

Щоби однак зсолідаризувати ся в сїй так важній та наглій хвилі з цілою австрійською Україною, відбули ся дня 10. марта 1918 р. в столичнім городі Чернівцях в салі „Народного Дому“ довірочні збори (на підставі § 2) при участі укр. черновецької інтелігенції і міщанства та делегатів із цілої Буковини.

Збори отворив Др. Кл. Білинський та в короткій представив їх ціль та вагу, по чім вибрано предсідником зборів гімназ. директора Др. Аг. Артимовича.

Проф. Др. М. Кордуба виказав в своїм одногодиннім викладі 1. „Мир осередних держав з Україною і зєдненне з нею Холмщини і Підляша“ історичними та статистичними даними неслухність всяких жадань Поляків до сих прастарих українських земель. — Головно підніс, що вже самі Поляки з „Надвислянського краю“ знали дуже добре національний склад Холмщини і Підляша, коли то в 1907 р. в тайнім договорі з президентом міністрів гр. Столипіним, а 1912 р. в явнім проторгували Холмщину, хоч не свою землю, російському царському правительству в заміну за деякі малі уступки в справах автономії російської Польщі. До того Поляки ще зобовязались вести, підписати та ширити всякими середниками москофільство в Галичині. (Запродане Росії, ера Потоцького; кокетоване до Австрії: „Przy Tobie, Panie, stoimy“, і т. д.)

2. „Приверненне української державности в Габсбурській монархії (зєдненне українських областей в Австрії в один коронний український край)“. Референт учитель П. Галицький представив незавидне наше положенне на Буковині під румунсько німецьким, а в Галичині під польським панованем і боротьбу за вільний розвиток. — Підчеркнувши наші жертви в обороні австрійсько-угорської держави виказав повне наше право на жадане утворення з української частини Буковини та Галичини одного коронного українського краю під скиптром Габсбургів.

Ухвалено слїдуєчі резолюції:

I. Українські довірочні збори у столичнім городі Чернівцях витають з радістю закінчене війни на східнім фронті заключенем мира з Українською Народною Републікою та остаточне признає державами почвірного союзу Української Народної Републіки самостійною, суверенною державою.

II. З особливим признаєм зазначають Українські довірочні Збори поверненне Україні мировим договором в Берестю головної части прастарих українських земель Холмщини і Підляша та вибавлене їх від польського панованя.

III. Підношене польських домагань до Холмщини і Підляша відкидають Українські довірочні збори як прояв жадоби польського панованя неоправданій ні дійсними народними відносинами в сих областях ні історією, яка свідчить, що споконвіку аж до XIV. віку сї землі належали до української держави, та ніколи не втратили своєї національної окремішности.

IV. Українські довірочні збори відмовляють взагалі Полякам всякого права до Холмщини, яку вони відступили добровільно, тайно ще в 1907 р., а явно в 1912 р. царському російському правлїню на далеко гірших умовах для існуючих там польських меньшостей, чим вони переходять тепер до Укр. Нар. Републіки.

V. Вважаючи безуслівне виконане мирового договору в Берестю першою підставою до приятного відносин між осередними державами і українською державою, Українські

довірочні Збори стверджують і проголошують прилюдно, що і весь український нарід з Буковини зголошує своє право до державности в межах Габсбурської монархії, даючи рішучий вислів давньому домаганю всего українського народу, аби край Галичину і Буковину безпроволочно поділено, та аби з усеї української території в межах монархії утворено український організм як відновлене Українське Королівство Галичини.

VI. Українські довірочні Збори висловлюють Його Величности Цісареві желане з приводу мира з Україною, та подяку за визволене Холмщини, як також представляють домагане українського народу визволити українську Буковину з румунського і українську Галичину з польського панованя через приверненне української корони Данила.

VII. Українські довірочні Збори висказують щирий привіт і подяку Українській Центральній Раді, Раді народних міністрів і мировій делегації з приводу заключеня мира, який забезпечив всій закордонній Україні як самостійній державі почесне місце в ряді держав культурного світа. А заразом клоняють свої голови перед борцями і безборонними жертвами-героями, що полягли в обороні України з варварсько-московськими наїзниками.

Нехай живе Цісар Карло I! Нехай живе Українська Народна Републіка! Слава Українській Центральній Раді і Раді Народних міністрів! Нехай живе весь Український Нарід!

Відтак ухвалено вислати відповідні письма до Кабінетової Канцелярії, президентови міністрів, міністрови заграничних справ, Укр. Центральній Раді, голові буков. Репрезентації п. Н. Васильови, і до голови Укр. П. Р. дра Петрушевича.

Миколаїв.

На поклик Народного Комітету устроювати в цілій галицькій Україні дня 3-го марта сего року свято мира і української державности, завязав ся в Миколаєві над Дністром місцевий комітет, який при помочи повітової організації почав приготуваня до сего великого народного Свята. В мить повідомлено всі окружні села з проханем о як найчисленнійшу участь в Святї. — В неділю ранком почали напливати поодинокі громади з прапорами, таблицями, відразу упорядковані в похід, зі співами на устах. При вході церкви прикрашенім українськими хоругвами, видніла по артистичному вироблена таблиця з написею: „Вже воскресла Україна“.

Точно о 10-тій годині почала ся соборна Служба Божя, на якій виголосив дуже палку патріотичну проповідь о. Гаврилюк з Ілова. — По укінченю Служби Божї почав ся впорядкованим формувати похід. На чолі походу ступала кінна бандерія, а за нею слїдували поодинокі громади з прапорами і таблицями о різних написах, як: „Нехай живе Українська Народна Републіка“, „Слава і честь українській мировій делегації“, „Домагаєм ся як найскоршого поділу Галичини“, „Слава Українській Центральній Раді“, „Домагаємо ся як найскорше утвореня української держави в Австрії“, „Проч з польською експанзією на українські землі“, „Слава і честь Січовим Стрільцям на Україні“, „Домагаємо ся як найскорше переведеня в жите аграрної реформи“.

В поході взяло участь звиж 10 тисяч народу.

Пере ажало жіноцтво, яке тепер само рве ся до організації, тільки брэк йому голозних провідниць. — Настрій маніфестантів був незвичайно веселий, бадьорий. В маніфестації брали участь не тільки старці, жінки, дівчата, але також майже вся дїтвора, (когра аж біла ся за відзнаками, яких в останній хвилі забракло). — Цілий похід рушив головними вулицями міста і прямував до ринку, де уставляв ся колюнами коло трибуни. — Олісля почав промовляти до зібраного народу п. Рихвіцький, управитель школи в Рєзвадіві, який в короткій, ядерній, а добре обдуманій бесїді виказав на вагу і значіне заключеня мира з Україною та воскресеня укр. держави. Відтак слїдувало ухвалене резолюцій:

1) Десять-тисячна зібрана народна маса приймає з радістю мїо заключений осередними державами з Україною та прилученя споконвічної української Холмщини і Підляша до України.

2) Домагає ся як найскоршого поділу Галичини і утвореня з північно західної Буковини і Галичини української держави в рамках Австрії.

3) Протестує як найрішучіше проти польської демонстрації з 18-го лютого на українській землі.

Сі ухвалені резолюції переслано телеграфічно до кабінетової канцелярії, до міністра заграничних справ, до президента міністрів і до голови Української Парламентарної Репрезентації.

По відспіванню народного имну похід розвязався і всьо розійшлося серед найбільшого порядку і супокію домів.

Делятин.

Гуцули встали дня 3. марта на велике свято. Бо один другому переказував що в неділю буде в Делятині великий „обхід“.

„Україна зробила мир з нашим тай з Прусом і ми вже від тепер не Руснаки, але Вкраїнці ся зведемо — то буде через того таке свято — і парада велика. Кажуть, що й Поляків будуть гнати з нашого краю — гет на Мазури“.

Так говорили цілий тиждень по селах і готовилися як на празник або відпуст.

„Чей не буде вже такий Лях запечений тай Шаб нехрещений над тобов панувати“.

А около 10 години стали надтягати громади — одна за другою. Ся з січовими прапорами і в лентях, та з церковними хоругвами — инша з кількома парами їздців на переді — там дівчата без хустинок, а коси в зеленому барвінку — хлопці „позакосичувані чічками“.

Поставили ся як могли. Несуть таблиці то менші, то більші. Синьо-жовті прапори і хоругви з лентями. — А на таблицях написи: „Слава Укр. Нар. Республіці!“ „Хай живе мир берестейський!“ „Хай живе мир світовий!“ „Досить війни!“ „Слава першим миротворцям!“ „Слава борцям за волю!“ „Поклін батькови Грушевському!“ „Слава вольній Україні!“

Зійшло ся їх кільканайцять тисяч. Тільки з малого делятинського округу. Зійшли ся на майдані за мостом, на Любичні. Відправлено Службу Божу. Море голов клонить ся як пшеничне колосе під подувом вітру. Клонить ся старий і молодий, дякуючи Богу за „Его ласку“.

„Вже воскресла Україна“ — понесла ся пісня радості й триумфу з десятків тисяч сильних мужицьких грудей. А жіночі дишканги пробивають ся — як голос скрипки десь у пітьмі ночі і в бурі — громах.

Відспівали. Зачинаєть ся похід. Ідуть навколо „бані“ попри „Горіш“.

Мій брате, де того народу тільки си взяло! Та же то сила силена! Най си хто з них зачепит. А тішут си як тоги діти. Що то — Бог добрий.

Поставили під ратушем. Чекають — чогось чекають і тихо стало, мов маком сій. Кільканайцять тисяч заперло дух в собі.

На балкон виходить знаний на околицю добрий бесідник — проповідник, о. Бобикевич з Саджівки.

„Витайте Газди, витайте Газдині, витай дівторі! Вигає тебе наша мати Україна. Вона воскресла, діти! Воскресла з гробу наша лоба матінка, наша мила!“

Сльози падають з його очей. І всі втирають очі.

„Ми від нині люди! Нас світ цілий вже знає. Наша матінка сама тепер газдує. А велике її аздіство, братя. Там, братя, чорнозем — а на ній хлібець, хлібець — аж душочка радуєсь.“

„Наша Австрія і Німечина мають науку і штуку, а як її получать з хлібцем — то се брага, непобідна побіда! ... Нарід наш добрий, чесний, любий тай милий, як ви братя. Гостинний і звичливий. Але як хто его зачепить, то пліоне в руки...“

Бесідник говорить далі. І пориває своєю мовою весь нарід. Він плаче то й нарід плаче. Він усміхнеть ся, то нарід загомонить веселим сміхом.

„Лунають оклики „слава!“ Укр. Нар. Республіці, Молодо му цїсареві, що „вміє трохи по руськи“, Українським міністрам, Січовим Сгрільцям, і тим, що пішли „на Нагалію“...“

І ще раз „Вже воскресла“ і Не пора і Ми гайдамаки. Гай, гай! Старенькі священники співають повною грудію „Ми гайдамаки“. Чи хтоб був повірив тому 5—6 літ, що так буде?...

Розходять ся громади до своїх сіл. Поважно і спокійно, як прийшли. У серцях їх нові надії — на краще завтра.

А „телеграфом“ ідуть до можних світа сего слухні домаганя п'яти мільонів...“

„Жадасмо утвореня нашої, української держави в східній Галичині, „без хлопа і без пана“...“

Росія ратифікувала Берестейський договір.

БЕРЛІН, 16. марта. Після Стокгольмської телеграми большевицькі члени Московської конференції 453 голосами проти 30 рагіфікували мировий договір в Берестю. Заступники промислу виступили по тій ухвалі з партії. Троцького іменовано комісарем для військових справ.

Переговори з Румунією.

СОФІЯ, 16-го марта. — В наслідок димісії кабінету Авереску, переговори, котрі ішли дотепер успішно, припинили ся. Кажуть, що димісія румунського кабінету не стоїть в ніякій звязи з мировими переговорами. Після постанов прелімінарного договору демобілізація вісьмох румунських дивізій в повнім ході. — Болгарський делегат Мамчлов заявив, що прелімінарний договір мусить бути на тиждень продовжений. На Великдень (лат.) треба очікувати мира з Румунією.

БУДАПЕШТ, 16-го марта. — З Букарешту доносять: Маргільман заявив перед одним угорським кореспондентом, що він сподієть ся від осередних держав в їх мирових умовах більше поступливости. Треба мати увагу на будучність. Між Угорщиною і Румунією буде й дальше спільність інтересів. Коли Болгарія одержала би цілу Добруджу, то зроблено би через те таку саму ошибку, як свого часу зробила Румунія. Констанца для Болгарії зовсім без вартости, а для Румунії вона конечна.

Японія не виступить?

ЛОНДОН, 16-го марта (Ткб.). — „Times“ доносять з Токіо дня 13-го сего місяця, що донесеня з Англії і Америки, що викликають вражінє, начеб виступ Японії в Сибірі — був вже постановлено річю, не потверджено ніяким урядовим донесенєм. — Вони є радше введенєм в блуд і протизорічать всему, що є на урядовім місці звісне. Льокальна преса виступає за інтервенцію, але впливові круги є противної гадки і знайшли би тепер загальне попере.

Думки про інтервенцію мали викликати сими днями на Сибірі сильну депресію, але вчера і нині можна запримітити, що вірить ся, що Японія не виступить і ся віра ділає корисно.

З західного фронту.

БЕРЛІН, 17. марта (Урядово). Група князя Рупрехта: У Фіандрії була від полудня артилерійна діяльність піднесена. На прочім фронті обмежила ся на руйнуючий огонь. Він зростає часто вечером.

Група німецького престолонаслідника і Гальвіца:

Над Ailette, на південний захід від Вергу ан Вас, як також в злуці з успішно переведеним рухом коло Tahure часами піднесена Боєва діяльність.

По десятигодиннім огневім підготованю пішли французькі відділи на захід від Avocourt на широкім фронті вперед, в часті задержав їх наш огонь, по часті відбила їх наша піхота в боротьбі з близка.

Остра артилерійна боротьба тривала через цілий день і часто також уночі на східнім березі Мози. Наша піхота рушила на багато місцях на розвіді. Геські і вальдеські „робоєві“ війська вдерли ся коло Samogneux, баденські сотні коло Beaumont, саські „робоєві“ війська коло Bezonvaux глибоко у ворожі становища і привели більш як 200 Французів, між ними штаб одного курія, як полонених.

Група князя Альбрехта: В лісі Парройо як також в околиці Blamont і Vadon-Viller жива діяльність ворога.

У воздушній боротьбі і з землі зістрілено вчера 17 ворожих літаків і 2 бальони на припоні.

З інших фронтів нічого нового.

Також в часі війни

виплачує Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“ своїм членам відшкодованя за обезпечені будинки й інші річі, як — що пожежа не була наслідком війни, але повстала з иншої причини, як пр. від грому, лихої будови, підпалу, чужої необережности і т. п. (5)

НОВИНКИ

— Скронний запит до ц. в. Намісника. З усіх сторін краю дістаємо вісти, що послідний цїсарський маніфест „До моїх народів“ виданий з нагоди заключеня мира з Україною не був на провінції нігде оповіщений. Видно, що ц. к. Намісництво прислало його лише до Львова, бож трудно думати, щоби ц. к. старости мали відвагу такий документ загаїти. Чому отже злегковажено цілу провінцію крім Львова? Агже Цїсар Карло видав маніфест „До моїх народів“ а не „До моїх Львован“.

Чи відомо про се п. Намісникови і чи догадує ся він, хто надужив сим разом його старостице?

— Німецький амбасадор в Київі. Амбасадор Німечини барон Мум прибув вже 15. с. м. до Київа.

— Товаровий оборот з Україною. Дня 17. с. м. удала ся австро-угорська комісія під провідом гр. Фьогача до Київа, щоби там обговорити з українським правительством організацію товарового обороту по думці берестейського договору.

— Українська війсьнова місія у Відні. Українські генерали Коленко і Гугман, котрі оноді були у Львові, знаходять ся тепер у Відні, де на порученє українського міністра війни Жуковського ведуть наради з міністром війни про спільні військові діла.

— Москвофілія а маніфестація 3. марта. Пишуть нам з Равщини: Цікаво, як то деінде поступили собі москвофіли підчас маніфестації 3. марта, бо в равським повіті священники москвофіли самі станули відсторонь від маніфестації тай своїх парохіян відтягнули від неї. Ось в Магерові є знаний маститий священник москвофіл Іван Решетило, що відмовив своїх парохіян від участі в маніфестації, так що з Магерова і Городелева нікого не було ні в Раві руській, ні в Немирові. За те пани дідичі, колятори парохій, вже поприобіювали парохії лише священникам-москвофілам!!! — С.

— Стяганє податків у Східній Галичині. У відповідь на інтерпеляцію п. Сінгалевича в справі відписаня податків і здержаня податкових екекуцій в Східній Галичині зазначив міністер скарбу, що вправді розпорядок мініст. ск. з 30. падолиста 1915 р. був часово ограничений, але розпорядком з 23. цвітня 1917 р. продовжено всі полєкші для военной области. Постанови про стяганє податків і податкові екекуції обовязують до 31. грудня року, що наступить по заклченю мира. Крім того новий розпорядок уповажнює краєву скарбову власть продовжити речинці і дарувати переступленя речинців. Краєва дирекція скарбу у Львові в комуїкаті розісланім кореспонд-бюром з 18. мая 1917 р. звернула ясно увагу на се уповажненє й уповажила податкові власти продовжати речинці у відповідних случаях. Всі поданя о дарованє переступленя речинця та краєва скарбова власть без виїмку полагодила прихильно. Що відносить ся до примусового стяганя податків, то увсіх діткених війною областях Галичини здержано його зовсім на підставі розп. краєв. дир. скарбу з 22. марта 1916 р. Побиранє податків там обнимає лиш прийманє добровільних влат. Властиві екекуційні кроки переводить ся лише в виїмкових случаях проти податників, що рішучо можуть заплатити.

— Організатор чеських большевинів — в німецькій неволі Бувший редактор чеських „Narodni Listy“ Богдан Павлю, що як хорунжий перебіг на російську сторону, дістав ся на Україні в руки Німців. Він був звїсний як пропагатор ідеї неослявизму і з порученя Крамаржа їздив до Петрограду, Москви й Софії. Дня 11. лютого 1916 р. перебіг до Росії і там видавав в Петрограді чесько-словацьку газету й організував чесько-словацькі бригади.

— Голандія відкидає ультімат антанті. Від якогось часу напірала Англія на Голандію, щоби вона дала свої торговельні кораблі для перевозу, а навіть поставила Голандії ульті

мат в тім напрямі. Тепер приходять вісти, що голяндська коронна рада відбула конференцію, на якій не прийняла англійсько-американських жадань, але рішила предложити свої пропозиції.

— **Нові монети.** Бюджето а комісія парламенту прийняла правительственну предлогу в справі нових австрійських золотих і срібних монет. Нові 20 і 10 коронові золоті монети, як також 5 і 2 коронові срібні монети, мають образ Цісара Карла і напись: „Pace belloque pro patria cum populo meo“.

— **Протинидівські заворушення.** Ми вже доносили, що між Поляками розкидають ся брошури та прокламації, що взивають до „odzuzdzenia Polski“. Польські газети звалювали зразу вину на „берлінських гакатистів“, а послідними днями... на нас! Яка се чисто польська нікчемність, най посвідчить низка фактів. А саме: жидівська віденська „Morgenzeitung“ та львівський „Tagblatt“ подасть, що в послідних тижнях в залізничних поїздах на лінії Тарнів-Краків, зглядно Перемишль-Львів, настановано а часто й до крови побивано жидів. Ооби, що брали участь в тих заворушеннях забавляли ся часто викиданем пакунків жидівських подорожних підчас їзди через вкна. Всякі жалоби у залізничних органів не помогли нічого. В неділю трапили ся заворушення в Стрию проти жидів і жидівських склепів і багато жидівських прохожих побито. Заворушення тягнули ся через цілий день і аж військо зробило їм кінець.

Згадані часописи подають, що причиною заворушень є нацьковуване польських газет. Тимчасом польські хулігани, що мали відвагу зайнцівати такі виступи, не мають тепер цивільної відваги, до них признати ся — і вказують пальцем на українську пресу як виновника. Та наведені факти свідчать, що експесів допускають ся польські залізничні органи спокійно та польський пролетаріят. Українське населенє, хоч з обуренем дизило ся на поведене жидів підчас українського свята 3. марта с. р., заховало повний спокій. Тепер воно приглядаєть ся лише, як жиди падуть жертвою своїх сердечних приятелів.

ОЦОВІСТКИ.

Второк 19-го марта 1918.

Нині: 19-го марта: греко-кат. 42 Муч., римо-кат. Іосифа.

Завтра: 20-го марта: греко-кат.: Василя і Єфр., римо-кат. Іоахима.

В Руській Бурсі ремісничій і промисловій, ул. Ходоровського, ч. 3 вільна місць так за доплатою як і зовсім безплатних. — Усліяв прийнят: скінчений 13. рік житя і кількалітна народна школа та фізична здібність до ремесла.

Поданя з долученем шкільного свідцтва, метрики або лише посвідки парохіяльного уряду і свідцтва убожества вносити безпроволочно на руки п. Василя Нагірного, Ринок, 36. 1—3

Позір Угнівщина! Конститууючі загальні Збори Філії У. К. І. охорони дітий і опіки на молодіжню в Угнові відбууть ся в дни 21. марта с. р., четвер о год. 12. в полудни, в домі „Читальня Просвіти“. Справа дуже важна. Спроваджене СС. Василянок, небезпека зі сторони істнуючого вже польського захисту; діяльність польських Феліціянок на нашу школу, те все нехай спонукає кожного українського громадянина взяти участь в зборах. В той сам час відбууть ся наради організаційного Комітету Угнівщини.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне заведење

Д-ра Олександра Барвінського
при вул. Сикстуській ч. 17.

Виймоване зубів без болю і пльомбоване. Штучні зуби в кавчуку, золоті і платині. Пацієнтів в провінції залагоджуєть ся в найкоротшім часі.

Красвий адвокат

Др. Евген Гвоздецький

веде канцелярію у Львові, рпи ул. Красіцких 6.

Адвокат Красвий

Др. Роман Перфецький

отворив адвокатську канцелярію Львів, ул. Сикстуска 43 „б“ 25—30

Оголошеня.

Ставропігійський Інститут потребує зараз настоятеля до нагляду над бурсою. Зголошувати ся належить до канцелярії Ставропігійського Інститута — Бляхарська ч. 9 і п.

Бережанщина! В середу дня 3. цвітня відбууть ся Загальні Збори Філії „Сільський Господар“ в Бережанах в домі Укр. бурси о години 11-ій перед полуднем із таким порядком;

- 1) Отворене Зборів
- 2) Зві і виділових
- 3) Вибір голови і виділу
- 4) Рферат делегата голов. Сов. С. Г.

Рівночасно зі Зборами С. Г. відбуде ся звіт посольський Вп. П. посла Дра Костя Левицького.

Членів всіх кружків бережанської Філії, як і всіх Українців просить ся о численну участь

Пошукує ся рутинованого учителя для перероблення греки і німецького з 4 і 5 класи. Зголошуватись; ул. Коперника ч. 30. офіцини II. поверх 15 двері, по полудни.

Згублено золотий годинник з укр. монограмом С. Т. у Львові в суботу 16. марта. Знахідника сеї родинної пам'ятки просить ся о зворот за винагородою. Зголошенє у п. Яремкевича в Адм. „Укр. Слова“.

Хлопця до послуги в бюрі прийме сейчас Адміністрація „Українського Слова“ ул. Руська ч. 3, II. пов.

Женщина старша до помочи при господарстві потрібна. Уряд парохіяльний — Хишевичі — Рудки. 2—2

Гр. кат. уряд парохіяльний в Ріжні великім п. Кути прийме сейчас молодого дяка, нежонатого, який рівночасно міг би обняти посаду громадського секретаря в місци і науку співу молодіжи. Точнійші услія по зголошеню. 3 7

Оголошенє.

Дня 24. марта с. р. відбууть ся в Коломиї загально учительське віче, а іменно учительства з повітів: коломийського, городенського, заліщицького, товмаського, станіславівського, богородчанського о і надвірнянського.

На віче запрошені будуть послі сих повітів як рівнож і відлоручники всіх учительських центральних організацій.

Нужда народнього учительства ввагалі а учительства наведених повітів зокрема в теперішній час, особливо по перебутих інвазіях, дійшла вже до краю.

Учительство мусить рішучо зажадати від своїх властей сего, що єму належить ся та що до житя кінечно потрібне. Тепер охлапи, видані єму яко милостиня, цілковито вже не вистарчають.

Тому то до діла Товариші і Товаришки, зжджайтесь численно дня 24. с. м. на віче та скажіть своє грімке слово! Комітет.

На пам'ятку

заключеня з Україною мира!
Фотографії української мирової делегації можна набути в Книгарні тов. Шевченка по ціні 4 К і 2 50 К.

Цанну, котра дуже добре пише на машині „Mercedes“ прийме сейчас Адміністрація „Українського Слова“ на пополудне. 3—3

50-ті Загальні Збори українського студентського товариства „Січ“ у Відни відбууть ся в суботу 23 марта 1918. о год. 8-ій вечером в льокалі товариства XVIII, There-siengasse 15. — Виділ.

„Бомба“

гумористично-сатиричний, ілюстрований журнал. Виходить від 1. цвітня с. р. два рази в місяць. Передплата до кінця року 15 корон (15 гривен), квартално 6 кор. Поодинокє число стоїть 90 сот. (90 шагів).

Досі вийшло вже 1. ч. та висилаєть ся за надісланем 1 кор.

Передплату та всякі письма й твори посылати на адресу:

Редакція „Бомби“, Львів, Сикстуська ч. 8. I. пов. 2—4

Тарас Франко.

Веселі вірші.

Старе вино в новім місї 60 сот.
На крилах гумору 60 сот.
З чужої левади 1 кор.

Укр. Книгарня, Львів Ринок ч. 10.

Порто просить ся оплачувати. 2—2

— Насіня —

(з Сєюза господ. спілок)

Конюшини, всяких трав і городини
продає 3—8

Силеп Спілки для збуту овочів і ярин при ул. Трибунальській ч. 1. побіч Ринку.

Для Кружків консументів „Народної Торговлі“

іде транспорт сєледив: Кружк котрий буде мати понад 1000 осіб на прокормленю може замовити 1 бочку. Менші Кружки дістануть через повітову Роздільню. Задаток К 300. — рєшта побране: 2—5

Народна Торговля Львів, Відділ НК.

Приймаємо збірні замовленя

на ЛУБІН (Вовкиню)

жовтий (на легкі піскові землі) та синій на тяжші глиняні почер), по зниженій ціні (в наслідок державної субвенції) К 87-50 за 100 кг. без мішка. Мішки належить доставити нам, в противнім разі обраховуємо по власних цінах купна. 9—12

„Красвий Союз господарських спілок“ Львів, вул. Зіморовича Ч. 20.

Позір! важне!

Хто хоче без учителя научити са по німецьки, нехай замовить собі сейчас українськонімецький

САМОУЧОК

(зі словарцем)

укладу О. СОЛТИСА (4-те побільшенє виданє). Ціна К 3. з поштовою оплатою К 3 50 — Висилка лише за готівку. Замовленя і гроші прошу присилати на адресу: А. ОКПИШ, Львів ул. Кадецька ч. 4.

Увага: Сей Самоучок уложеный після випробованого вже способу научаня! Важне і для учителів уділяючих початків німецької мови як також учеників і приготовляючих ся до вступних іспитів.